UNIVERSITÄTS
BIBLIOTHEK
WUPPERTAL

BERGISCHE
UNIVERSITÄT
WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

Opera Ciceronis Epistolica

Cicero, Marcus Tullius

Lvtetiae Parisiorum, ad Eidus Ianuar. Anno. MDXXII.Calculo Roma

Liber duodecimus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-687

Visual Library

M.T.C.EPISTOLARVM FAMILIARIVM LIBER DVODECIMVS.

M.T.C.C.CASSIO.S.P.D.

Finem nullū facio,mihi crede,Caſſi de te,& de Bruto noſtro , ideſt
de tota rep.cogitandi,cuius omnis ſpes in vobis eſt , & in D.Bru-
to. Quam quidem iam habeo ipſe meliorem, republica a Dolabel-
la meo pclariſſime geſta.Manabat enim illud malum vrbanum , &
ita corroborabatur quotidie, vt ego quidem & Vrbi,& otio diffi-
derem vrbano.Sed ita compreſſa eſt, vt videamur omne iā ad tem
pus ab illo dūtaxat ſordidiſſimo periculo tuti futuri. Reliqua ma-
gna ſunt,& multa,ſed poſita omnia ſunt in vobis,q̄q̄ primū quidq;
explicemus.Nā,vt adhuc quidem actum eſt,non regno,ſed rege li
berati videmur.Interfecto enim rege,regios om̄eis nutus tuemur.
Neq; vero id ſolū,ſed etiā q̄ ipſe ille,ſi viueret,non faceret,ea nos quaſi cogitata ab illo pba-
mus.nec eius quidē rei finē video. Tabulæ figunt̄,immunitates dant̄,pecunię maximę diſtri
Homo impurus nūc Cęſar. buunt̄,exules reducunt̄,ſenatuſconſulta falſa referunt̄,vt tātūmodo odiū illud hominis im
puri,& ſeruitutis dolor depulſus eſſe videatur.Reſpu.iacet in his pturbationib⁹,in quas eā
ille cōiecit.Hęc oīa vobis ſunt expediēda,nec hoc cogitādū,ſatis iā habere rēp.a vobis. Ha-
bet illa qdē tātū,quātū nunq̄ mihi in mētē venit optare.Sed cōtēta non eſt, & p magnitudi
ne & animi,& bñficii veſtri a vobis magna deſiderat.Adhuc vlta ſuas iniurias eſt p vos in-
teritu tyranni,nihil amplius.Ornamēta vero ſua q̄ recuperauit? an ꝙ ei mortuo paret,quē
viuū ferre non poterat?cuius æra refigere debebamus,eius etiā chirographa defendim⁹.At
em̄ ita decreuimus:fecimus id quidem temporibus cedētes,q̄ valēt in rep.plurimū,ſed īmo-
derate quidem & ingrate noſtra facilitate abutuntur. Verum hæc propediem, & multa alia
coram.Interim velim ſic tibi perſuadeas,mihi cum reip.quam ſemper habui chariſſimam,tū
amoris noſtri cauſa,maximę curę eſſe tuā dignitatem.Da operam vt valeas.

M.T.C.C.CASSIO.S.P.D.

Vehementer lętor tibi probari ſententiam,& orationē meā:qua ſi ſępius
vti liceret,nihil eſſet negotii,libertatem,& rempub.recuperare.Sed ho-
mo amens,& perditus,multoq; nequior,q̄ ille ipſe quem tu nequiſſimū
occiſum eſſe dixiſti,cædis initium quærit : nullamq; aliā ob cauſam me
auctorem fuiſſe Cæſaris interficiendi criminatur, niſi vt in me vetera-
ni incitent̄. Quod ego periculum non extimeſco,modo facti veſtri glo
riam cum mea laude communicē.Ita nec Piſoni,qui in eum primus in-
Inuectus. uectus eſt nullo aſſentiēte,nec mihi,qui idem triceſimo poſt die feci,nec Publio Seruilio,qui
me eſt conſecutus,tuto in ſenatum venire licet.Cędem enim gladiator quęrit,eiuſq; initiū
ad.xiii.Calēd.Octobris a me ſe facturum putauit.Ad quem parat⁹ venerat,cum in villa Me-
Luſtra. telli complureis dies commētatus eſſet.Quæ autem in luſtris , & in vino commentatio po-
tuit eſſe?Itaq; omnibus eſt viſus,vt ad te antea ſcripſi,ſuo more vomere,non dicere. Quare
quod ſcribis te confidere auctoritate,& eloquētia noſtra aliquid profici poſſe,nōnihil,vt in
Cōſulares. tantis malis,eſt profectū.Intelligit enim populus Romanus treis eſſe conſulares,qui qa quæ
de repub.bene ſenſerint,libere locuti ſunt,tuto in ſenatum venire non poſſunt.Nec eſt præ
terea ꝙ quicq̄ expectes.Tuus em̄ neceſſarius affinitate noua delectatur.Itaq; iā nō eſt ſtudio
ſus ludoꝝ,infinitoq; fratris tui plauſu dirumpit̄.Alter item affinis nouis commentariis Cę
ſaris delinitus eſt.Sed hæc tolerabilia,illud non ferendū, ꝙ eſt qui veſtro anno conſulē filiū
ſuū futurū putet,ob eamq; cauſam ſe huic latroni deſeruire prę ſe ferat.Nā L.Cotta familia
ris meus fatali quadā deſperatiōe,vt ait,minus in Senatū venit.L.Cęſar optimus, & fortiſſi-
mus ciuis valetudine impedit̄.Serui⁹ Sulpitius,& ſūma auctoritate,& optime ſentiēs,nō ad
Conſilium publicum. eſt.Reliquos,exceptis deſignatis, ignoſce mihi ſi nō numero cōſulareis. habes auctores cōſi
lii publici,qui numerus etiam bonis rebus exiguus eſſet,quid cēſes perditis ? Quare ſpes eſt
omnis in vobis:qui ſi idcirco abeſtis vt ſitis in tuto,ne in vobis quidē.Sin aliquid dignū ve-
ſtra gloria cogitatis,velim ſaluis nobis:ſin id minus,res tamē publica per vos breui tēpore

ius suũ recuperabit.Sed ego tuis,neqꝫ desum neqꝫ deero:q̄ siue ad me referent,siue nõ,mea
tibi tamen beneuolentia, fidesqꝫ prestabitur. Vale.

M.T.C.C.CASSIO.S.P.D.

AVget tuus amicus furorẽ in dies.primũ in statua,quã posuit in rostris,in- In dies.
scripsit.PAREN.OPT.MER.vt nõ modo sicarii,sed ẽt parricidę iudicemi
ni.Quid dico iudicemini? Iudicemur potius.Vestri ẽm pulcherrimi facti,il
le furiosus me principẽ dicit fuisse.Vtinã quidẽ fuissem,molestus nobis nõ
eẽt.Sed hoc vestrũ est:q̄d quãdo p̄teriit,vtinã haberẽ,q̄d darẽ vobis cõsilii.
Sed ne mihi quidẽ ipsi reperio,q̄d faciendũ sit.QVID Enim est, q̄d contra
vim sine vi fieri possit?Consiliũ autẽ omne hoc est illorũ,vt mortẽ Cęsaris ꝓsequantur.Itaqꝫ
ante diem sex.No.Octobris ꝓductus in cõcionẽ a Canutio,turpissime ille quidem discessit,
sed tamen ea dixit de conseruatoribus patrię,quę dici deberent de proditoribus.De me qui
dem non dubitant,quin omnia de meo consilio,& vos fecissetis,& Canutius faceret. Cętera
cuiusmodi sint,ex hoc iudica,ꝙ legato tuo viaticũ eripuerunt.Quid eos interpretari putas
cum hoc faciunt?ad hostem scilicet portari.O rem miserã.dominũ ferre nõ potuimus,cõser
uo seruimus:& tamen me quidem fauente magis,q̃ sperante,etiam nunc residet spes in vir-
tute tua.Sed vbi sunt copię?De reliquo malo tę ipsum loqui tecum,q̃ dicta nostra cognosce
re. Vale.

M.T.C.C.CASSIO.S.P.D.

VEllem Idibus Martiis me ad cœnã inuitasses,reliquiarũ nihil fuisset.Nũc
me reliquię vestrę exercẽt,& quidẽ pręter cęteros me.q̃q̃ egregios cõsules
habemus,sed turpissimos cõsulareis:Senatũ fortẽ,sed in infimo queqꝫ ho
nore fortissimũ.Populo vero nihil fortius,nihil melius,Italiaqꝫ vniuersa.
Nihil autẽ fœdius Philippo,& Pisone legatis,nihil flagitiosius: qui cum Legati fla-
essent missi,vt Antonio ex senatus sententia certas res nunciarent, cũ ille gitiosi.
earum rerũ nulli paruisset,vltro ab illo ad nos intolerabilia postulata re
tulerunt.Itaqꝫ ad nos concurritur,factiqꝫ iam in re salutari populares sumus.Sed tu q̄d age
res,quid acturus,vbi deniqꝫ esses,nesciebam.Fama nunciabat te esse in Syria,auctor erat ne-
mo.De Bruto, quo propius est,eo firmiora videntur esse,quę nunciantur.Dolabella valde
vituperatur ab hominibus non insulsis,ꝙ tibi tam cito succederet,cum tu vixdum trigin-
ta dies in Syria fuisses.Itaqꝫ constabat eum recipi in Syriam non oportere. Summa laus &
tua & Bruti est,ꝙ exercitum præter spem existimamini comparasse.Scriberem plura,si rem
causamqꝫ nossem.Nunc quæ scribo,scribo ex opinione hominũ,atqꝫ fama.Tuas literas aui-
de expecto. Vale.

M.T.C.C.CASSIO.S.P.D.

HYemẽ credo adhuc ꝓhibuisse,quo minus de te certũ haberemus, quid age
res,maximeqꝫ vbi esses.Loq̄bant̃ oẽs tñ,credo ꝙ volebãt,in Syria te esse,ha
bere copias.id autẽ eo facilius credebat̃,q̄a simile vero videbat̃.Brutus q̄dẽ
noster egregiã laudẽ est cõsecutus.Res ẽm tãtas gessit,tãqꝫ inopinatas, vt
eę cũ ꝑ se gratę essent,tũ gratiores ꝓpter celeritatẽ.Qꝫ si tu ea tenes,q̃ pu-
tam⁹,magnis subsidiis fulta resp.est.A prima ẽm ora gręcię,vsqꝫ ad Aegy-
ptũ,optimorũ ciuiũ imperiis muniti erim⁹,& copiis.Qꝫq̃ nisi me fallebat,res sic se habebat,
vt totius belli oẽ discrimẽ in D.Bruto positũ videret̃:q̄ si,vt sperabamus,erupisset Mutina,
nihil belli reliqui fore videbat̃.Paruis omnino iã copiis obsidebat̃,ꝙ magno pręsidio Bono
niam tenebat Antonius.Erat autẽ Claternę noster Hircius,ad forũ Corneliũ Cęsar, vterqꝫ
cum firmo exercitu,magnasqꝫ Romę Pãsa copias ex delectu Italię cõpararat.Hyems adhuc
rem geri ꝓhibuerat.Hircius nihil nisi cõsiderate,vt mihi crebris literis significat, acturus
videbat̃.Pręter Bononiã,Regiũ Lepidi,Parmam,totã Galliã tenebamus studiosissimã reip. Regium
Tuos etiam clienteis transpadanos mirifice cõiunctos cũ causa habebamus.Erat firmissi- Lepidi.
mus Senatus,exceptis cõsularibus,ex quibus vnus L.Cęsar firmus est,& rectus.Seruii Sulpi
tii morte magnũ p̄sidiũ amisimus.Reliqui partim inertes,partim improbi:nõnulli inuident
eorũ laudi,quos in rep.ꝓbari vident.Populi vero Romani,totiusqꝫ Italię mira consensio est.
Hęc erant fere,quę tibi nota esse vellem.Nunc autem opto,vt ab istis orientis partib⁹ virtu
tis tuę lumen eluceat. Vale.

M.T.C.C.CASSIO.S.P.D.

Qui ſtatꝰ. QVi ſtatus rerũ fuerit tũ cũ has literas dedi,ſcire poteris ex C.Tidio Strabo
ne viro bono, & optime de rep.ſentiẽte.Nã q̇d dicã cupidiſſimo tui,qui do
mo,& fortunis relictis,ad te potiſſimũ ꝓfectus ſit?Itaqꝫ eũ tibi ne cõmẽdo q
dẽ,aduẽtus ipſius ad te ſatis eũ cõmẽdabit.Tu velim ſic exiſtimes,tibiqꝫ ꝑ
ſuadeas,oẽ ꝑfugiũ bonorũ in te,& Bruto eſſe poſitũ,ſi q̇d nolim,aduerſi q̇d
euenerit.Res,cũ hęc ſcribebã,erat in extremũ deducta diſcrimẽ. Brutꝰ eñ
Mutinę vix iã ſuſtinebat.Qui ſi cõſeruatus erit,vicimus.ſin(q̇d Dii omẽ auertãt)oppreſſus
ibi erit,oĩs hominũ curſus eſt ad vos.Proinde fac tãtũ animũ habeas,tãtũqꝫ apparatũ,quã-
to opus eſt ad vniuerſam remp.recuꝑandam. Vale.

M.T.C.C.CASSIO.S.P.D.

QVanto ſtudio dignitatẽ tuã,& in ſenatu,& ad populũ defenderim,ex tu
is te malo q̃ ex me cognoſcere.Quę mea ſentẽtia in Senatu facile valuiſ
ſet,niſi Pãſa vehemẽter obſtitiſſet.Ea ſentẽtia dicta ꝓductus ſum in con
cionẽ a tribuno pleb.M.Seruilio.Dixi de te q̃ potui,tãta cõtẽtione, quã
tũ forum eſt,tanto clamore,cõſenſuqꝫ populi,vt nihil vnq̃ ſimile vide-
rim.Id velim mihi ignoſcas,ꝙ inuita ſocru tua fecerim.Mulier timida
verebat̃,ne Pãſę aĩus offenderet̃.In cõcione q̇dẽ Panſa dixit matrẽ quo-
qꝫ tuã,& fratrẽ,illã a me ſentẽtiã noluiſſe dici.Sed me hęc nõ mouebãt, alia malebã.Fauebã
& Reip.cui ſemp faui,& dignitati,ac glorię tuę.Q̇d aũt & ĩ Senatu pluribꝰ verbis diſſerui,
& dixi in cõcione,in eo velim fidẽ meã liberes.Promiſi eñ,& ꝓpe cõfirmaui,te nõ expectaſſe
Dum. nec expectaturũ decreta noſtra,ſed te ipſum tuo more rẽp.defenſurũ.& q̃q̃ nihil dũ audiera
mus,nec vbi eſſes,nec quas copias haberes,tñ ſic ſtatuebã,oẽis q̃ in iſtis partibus eſſent,opes,
copiaſqꝫ tuas eſſe,ꝑ teqꝫ Aſiam prouinciam confidebam iam reipu.recuꝑatam.Tu fac in
augenda gloria te ipſum vincas. Vale.

M.T.C.C.CASSIO.S.P.D.

SCelus affinis tui Lepidi,ſummãqꝫ leuitatẽ,& incõſtãtiã,ex actis,q̃ ad te mit
ti certo ſcio, cognoſcere te arbitror.Itaqꝫ nos confecto bello,vt arbitraba-
Perfugiũ. mur,renouatũ bellũ gerimꝰ,ſpẽqꝫ oẽm in D.Bruto,& Plãco habemꝰ.Si ve
rũ q̃ris,in te,& in meo Bruto,nõ ſolũ ad p̃ſens ꝑfugiũ,ſi,q̇d nolim,aduerſi
q̇d acciderit,ſed etiã ad cõfirmationẽ ꝑpetuę libertatis.Nos hic de Dolabel
la audiebamꝰ,q̃ vellemꝰ,ſed certos auctores nõ habebamus.Te q̇dẽ magnũ
hominẽ, & p̃ſenti iudicio,& reliq̃ tẽporis expectatione ſcito eſſe.Hoc tibi ꝓpoſito fac, vt ad
ſumma cõtẽdas.Nihil eſt tãtũ,q̇d nõ populus Ro.a te ꝑfici,atqꝫ obtineri poſſe iudicet.Vale.

M.T.C.C.CASSIO.S.P.D.

BReuitas tuarũ literarũ me quoqꝫ breuiorẽ in ſcribẽdo facit:& vere vt dicã
nõ ſatis occurrit,quid ſcribam.Noſtras eñ res in actis ꝑferri ad te certo
ſcio,tuas autẽ ignoramus.Tanq̃ eñ clauſa ſit Aſia,ſic nihil ꝑfert̃ ad nos,
pręter rumores de oppreſſo Dolabella,ſatis illos q̇dẽ conſtantes,ſed adhuc
ſine auctore.Nos cõfectũ bellũ cũ putaremꝰ,repẽte a Lepido tuo in ſummã
ſollicitudinẽ adducti ſumus.Itaqꝫ ꝑſuade tibi,maximã reip.ſpem in te,& in
tuis copiis eſſe.Firmos oĩno exercitus habemus,ſed tñ vt oĩa,vt ſꝑo,ꝓſꝑe ꝓcedãt,multũ
†viuere. intereſt te†venire.Exigua eſt eñ ſpes reip.nam nullã non libet dicere:ſed quęcunqꝫ eſt,ea de
ſpondetur anno conſulatus tui. Vale.

M.T.C.C.CASSIO.S.P.D.

LEpidus tuus affinis,meus familiaris,pridie Cal.Quintilis ſentẽtiis oĩbꝰ ho
ſtis a ſenatu iudicatus eſt, cęteriqꝫ,q̇ vna cũ illo a rep.defecerũt.Quibus tñ
Poteſtas facta. ad ſanitatẽ redeundi ante Cal.Septẽb. poteſtas facta eſt.Fortis ſane ſenatus
ſed maxima ſpes ſubſidii tui. Bellũ q̇dẽ cũ hęc ſcribebã ſane magnũ erat ſce
lere,& leuitate Lepidi.Nos de Dolabella quotidie,q̃ volumꝰ,audimꝰ,ſed ad
huc ſine capite,ſine auctore,rumore nũcio.Q̇d cũ ita eſſet,tñ lr̃is tuis quas
No.Maiis ex caſtris datas acceꝑamꝰ,ita ꝑſuaſum erat ciuitati,vt illũ iã oppreſſum oẽs ar
bitrarent̃,te autẽ in Italiã venire cũ exercitu,vt ſi hęc ex ſentẽtia cõfecta eſſent,conſilio atqꝫ
auctoritate tua roboaremur:ſin q̇d forte titubatũ eſt,vt fit in bello,exercitu tuo niteremur.

Quē qdē ego exercitū qbuſcūq; potero rebꝰ ornabo.Cuius rei tū tēpus erit,cū qd opis reip.
laturus exercitus ſit,aut qd iā tulerit,notū eſſe cœperit.Nā adhuc tātū conatus audiūtur,
optimi illi qdē,& ꝓclariſſimi,ſed geſta res expectat.Quā qdē,aut iā eſſe aliquā,aut appropin
quare cōfido.Tua virtute,magnitudine animi nihil eſt nobilius.Itaq; optamꝰ,vt ꝗprimū te
ī Italia videamꝰ.Rēp.nos habere arbitrabimur,ſi vos habebimꝰ.Prȩclare viceramꝰ,niſi ſpoli
atum,inermē,fugiētē Lepidus recepiſſet Antoniū.Itaq; nūꝗ tāto odio ciuitati Antonius fu — Lepidi
it,quāto eſt Lepidꝰ.Ille eñ ex turbulēta rep.hic ex pace,& victoria bellū excitauit. Huic op — odium.
poſitos cōſules deſignatos habemꝰ,in qbus eſt magna qdē ſpes,ſed anceps cura ꝓpter incer — Prȩliorum
tos exitus ꝑliorū.Perſuade tibi igit̄,in te,& in Bruto tuo eſſe oīa,vos expectari,Brutū iā,iā — exitus in
ꝗ.Q; ſi,vt ſpero,victis hoſtibus noſtris veneritis,tñ auctoritate veſtra reſpub.exurget, & in — certi.
aliquo ſtatu tolerabili cōſiſtet.Sunt eñ permulta,quibꝰ erit medēdū,etiā ſi reſp. ſatis eſſe vi
debit̄ ſceleribus hoſtium liberata. Vale.

C.CASSIVS PROCON.M.T.C.S.P.D.

SI vales bñ eſt,ego qdē valeo.In Syriā me ꝓfectū eſſe ſcito ad L.Murcū,& Q.
Criſpū Impatores.Viri fortes optimiq; ciues,poſtea ꝗ audierūt q̄ Romȩ ge
rerent̄,exercitꝰ mihi tradiderūt,ipſiq; mecū vna fortiſſimo aīo rēp.admini
ſtrāt.Itē legionē,quā Q.Cȩciliꝰ Baſſus habuit,ad me veniſſe ſcito.Quattu
orq; legiones,quas A.Allienꝰ ex Aegypto eduxit,traditas ab eo mihi eē ſci
to.Nūc te cohortatiōe nō puto indigere,vt nos abſenteis,rēq; pub. quātū
opus eſt,defendas.Scire te volo,firma ꝓſidia vobis,ſenatuiq; nō deeſſe,vt optima ſpe,& maxi
mo aīo rēp.defendas.Reliqua tecū aget L.Carteius familiaris meus.Vale.Data nonis Mar- — Data.
tiis,ex caſtris Taricheis.

C.CASSIVS.M.T.C.S.P.D.

SI vales bene eſt,ego qdē valeo.Legi tuas literas,ī qbꝰ mirificū tuū erga me
amorē recognoui.Videbaris eñ nō ſolū fauere nobis,id qđ & noſtri,& rei
pub.cauſa ſemꝑ feciſti,ſed etiā grauē curā ſuſcepiſſe,vehemēterq; eē de no
bis ſollicitus.Itaq;,ꝙ te primū exiſtimare putabā,nos oppreſſa rep.quieſce-
re nō poſſe,deinde cū ſuſpicarere nos moliri,& te ſollicitū eſſe,& de ſalute
noſtra,& de rerū euētu putabā,ſimulac legiones accepi,quas A.Allienꝰ edu
xerat ex Aegypto,ſcripſi ad te,ac tabellarios cōplures Romā miſi.Scripſi etiā ad Senatū lr̄as — Tabellarii
quas reddi vetui prius,ꝗ tibi recitatȩ eſſent,ſi forte mei obtēperare mihi voluerūt.Q; ſi li-
terȩ perlatȩ nō ſunt,nō dubito,quin Dolabella,q nefarie Trebonio occiſo Aſiā occupauit,ta — Dolabella
bellarios meos deprehēderit,literaſq; interceperit.Exercitus oēs,q in Syria fuere,teneo.Ha — hoſtis.
beo paululū morȩ,dū ꝓmiſſa militibus ꝑſoluo.Nūc iā ſum expeditus.A te peto,vt dignita-
tē meā tibi cōmēdatā habeas,ſi me intelligis nullū neq; ꝑiculū,neq; laborē patrię denegaſſe: — Negatiōes.
ſi cōtra importuniſſimos latrones arma cepi te hortāte,& auctore:ſi nō ſolū exercitum ad
remp.libertatēq; defendēdā cōparaui,ſed etiā crudeliſſimis tyrānis eripui.Quos ſi occupaſ-
ſet Dolabella,nō ſolū aduētu,ſed etiā opinione,& expectatione exercitus ſui,Antoniū cōfir-
maſſet.Quas ob res milites tuere,ſi eos mirifice de rep.meritos eſſe animaduertis, & effice
ne quē pœniteat,remp.ꝗ ſpē prędę,& rapinarū,ſequi maluiſſe.Itē Murci,& Criſpi imperato-
rum dignitatē , quātū eſt in te,tuere.Nā Baſſus miſere noluit mihi legionē tradere.ꝙ niſi
militesinuito eo legatos ad me miſiſſent,clauſam Apameam tenuiſſet,quoad vi eſſet expu-
gnata.Hæc a te peto,non ſolum reip.quæ tibi ſemper fuit chariſſima ,ſed etiā amicitiæ no-
ſtrȩ nomine,quā cōfido apud te plurimū poſſe.Crede mihi, hūc exercitū quē habeo,ſenatꝰ,
atq; optimi cuiuſq; eſſe,maximeq; tuum.De cuius voluntate aſſidue audiēdo, mirifice te di
ligit,charumq; habet.Qui ſi intellexerit commoda ſua curȩ tibi eſſe,debere etiā ſe tibi oīa
putabit.Literis ſcriptis audiui Dolabellā in Ciliciā veniſſe cum ſuis copiis,proficiſcar in Ci
liciam:quid egerim,celeriter vt ſcias,dabo operam.Ac velim vt meremur de rep.ſic felices
ſimus.Fac valeas,meq; ames.Nonis Maiis.ex caſtris.

Q.CASSIVS.S.D.M.T.C.

SI vales bene eſt,ego qdē valeo.Cū reip.vel ſalute vel victoria gaudemꝰ:tū
inſtauratione tuarū laudū,ꝙ maximus conſularis maximū cōſulē te ipſum
viciſti,& lętamur,& mirari nō ſatis poſſumꝰ.Fatale neſcio qd tuȩ virtuti
datum,idq; iam ſępe experti ſumus.Eſt enim tua toga omnium armis feli- — Toga Cice
cior,quæ nunc quoq; nobis pene victam rempu.ex manibus hoſtiū eripuit — ronis.

ac reddidit.Nũc ergo viuemus liberi.Nũc te omniũ maximũ ciuẽ,& mihi chariſſimũ,id qđ
maxime reip.tenebris cõparaſti,nũc te habebimus teſtẽ noſtri,& in te,& in cõiũctiſſimã ti-
bi remp.amoris:& q̃ ſępe pollicitus es,te & taciturũ,dũ ſerui eſſemus,& dicturũ de me tum
cũ mihi ꝓfutura eſſent,nũc illa nõ ego qdẽ dici tãtoꝑe deſiderabo,q̃ ſentiri a te ipſo.Neqꝫ
enim omnium iudicio malim me a te cõmẽdari,q̃ ipſe tuo iudicio digne,ac mereor commẽ
datus eſſe:vt hęc nouiſſima noſtra facta nõ ſubita,nec incõuenientia,ſed ſimilia illis cogita-
tionibus,quarũ tu teſtis es,fuiſſe iudices,meqꝫ ad optimã ſpẽ patrię nõ minimũ tibi ipſi ꝓ-
ducendũ putes.Sunt tibi Marce Tulli liberi,ꝓpinquiqꝫ digni qdẽ te,& merito tibi chariſſi
mi:eſſe etiã debẽt in rep.ꝓxime hos chari,q ſtudiorũ tuorũ ſunt ęmuli,quorũ eſſe cupio ti
bi copiã: ſed tamẽ nõ maxima me turba puto excludi,quo minus tibi vacet me excipere , &
ad oĩa q̃ velis,& ꝓbes,ꝓducere.Animũ tibi noſtrũ fortaſſe ꝓbabimus:ingeniũ diutina ſerui
tus certe qualecũqꝫ eſt,minus tamẽ q̃ erat,paſſa eſt videri.Nos ex ora maritima Aſię ꝓuin-
cię,& ex inſulis,quas potuimꝰ naueis deduximꝰ.Delectũ remigũ,magna cõtumacia ciuita-
tum,tñ ſatis celeriter habuimꝰ.Secuti ſumꝰ claſſem Dolabellę,cui Lucilius p̃erat:q ſpẽ ſępe
trãſitiõis p̃bẽdo,neqꝫ vnq̃ nõ decedẽdo,nouiſſime Corycũ ſe cõtulit,& clauſo portu ſe tene
re cœpit.Nos illa relicta,ꝙ & in caſtra ꝑuenire ſatius eſſe putabamꝰ,& ſequebat̃ claſſis altera
quã anno priore in Bithynia Tulliꝰ Cimber cõpararat,cui Turulius Queſtor p̃erat,Cyprũ
ꝑtiuimꝰ.Ibi,q̃ cognouimꝰ,ſcribere ad vos q̃celerrime voluimꝰ.Dolabellã vt Tarſenſes ꝑſ
ſimi ſocii,ita Laodiceni multo amentiores vltro accerſierũt:ex qbus vtriſqꝫ ciuitatibus,Grę
corum militũ numero,ſpeciẽ exercitus effecit.Caſtra habet ante oppidũ Laodiceã poſita, &
partẽ muri demolitus eſt,& caſtra oppido cõiunxit.Caſſius noſter cũ decẽ legionibus,& co
hortibus viginti auxiliariis,& quattuor milliũ equitatu,a millibꝰ paſſuũ viginti caſtra ha-
bet poſita cũ vallo,& exiſtimat ſe ſine p̃lio poſſe vincere.Nã iã ternis tetradrachmis triticũ
ꝑnes Dolabellã eſt:niſi qd nauibus Laodicenorũ ſupportarit,cito fame ꝑeat,neceſſe eſt.Ne
ſupportare poſſit,& Caſſii claſſis bene magna,cui pręeſt Sextilius Rufus,& tres,quas nos ad
duximus,ego,Turulius,& Patiſcus,facile p̃ſtabũt.Et volo vos bene ſꝑare,& rẽp.vt & vos
iſtic expediiſtis,ita ꝓ noſtra parte celeriter iter nobis expediri poſſe,cõfidere.Vale.Data Idi-
bus Iunii,Cypro Acromani Iacride.

LENTVLVS CICERONI.S.P.D.

CVm Brutũ noſtrũ cõueniſſem,eũqꝫ tardius in Aſiã venturũ animaduerte
rem,in Aſiã redii,vt reliquias mei laboris colligerẽ,& ꝑcuniã q̃primũ Ro
mam mitterẽ.Interim cognoui in Cilicia eſſe claſſem Dolabellę, amplius q̃
centũ naueis onerarias,in quas exercitus eiꝰ imponi poſſet.Idqꝫ Dolabellã
ea mẽte cõparaſſe,vt ſi Syrię ſpes eũ fruſtrata eſſet,cõſcẽderet in naueis, &
Italiã ꝑteret,ſeqꝫ cũ Antoniis,& reliqs latronibꝰ cõiũgeret.Cuius rei tan
to in timore fui,vt oĩbus rebus relictis,cũ paucioribꝰ,& minoribꝰ nauibꝰ ad illas ire cona-
tus ſim.Quę res,ſi a Rhodiis nõ interꝑllatus eſſem,fortaſſe tota ſublata eſſet,tamẽ magna
ex parte ꝓfligata eſt.Quãdoquidẽ claſſis diſſipata eſt:aduẽtus noſtri timore milites,duceſqꝫ
effugerunt,onerarię omnes ad vnam a nobis ſunt exceptę.Certe, qđ maxime timui, videor
etiã cõſecutus,vt nõ poſſit claſſe Dolabella in Italiã ꝑuenire,nec ſociis ſuis firmatis durius
vobis efficere negotiũ.Rhodii nos & rẽp.q̃ valde deſꝑauerint,ex literis quas publice miſi,
cognoſces.Et quidẽ multo parcius ſcripſi,mirari noli,mira eſt eorũ amẽtia:nec me meę vllę
priuatim iniurię vnq̃,malus animus eorũ in noſtra ſalute,cupiditas partiũ aliarũ,ꝑſeueran
tia in cõtẽptione optimi cuiuſqꝫ,ferẽda mihi nõ fuit.nec tamẽ omneis ꝑditos eſſe puto.Sed
iidem illi,q tũ fugientẽ patrẽ meũ,q L.Lentulũ,q Põpeiũ,q cęteros viros clariſſimos non re
ceꝑrũt, iidem tanq̃ aliquo fato,& nunc aut magiſtratum gerunt,aut eos,qui ſunt in magi
ſtratu,in ſua habent poteſtate.itaqꝫ eadem ſuꝑbia in prauitate vtuntur.Quorum impro-
bitatem aliquando retundi,& non pati impunitate augeri,non ſolum vtile eſt reip. noſtræ
ſed etiam neceſſarium.De noſtra dignitate velim tibi vt ſemꝑ curę ſit, & quocunqꝫ tẽpore
occaſionem habueris,& in Senatu,& in cęteris rebꝰ laudi noſtrę ſuffragere.Quãdo conſuli
bus decreta eſt Aſia,& ꝑmiſſum eſt his,vt dum ipſi venirent,darent negotium,qui Aſiam
obtineãt,rogo te ꝑtas ab his,vt hanc dignitatẽ potiſſimũ nobis tribuãt,& mihi dent nego
tiũ,vt Aſiã obtineã,dũ ipõrũ alteruter venit.Nã ꝙ huc ꝓꝑrẽt ĩ magiſtratũ venire,aut exer
citum mittere,cauſam nõ habẽt.Dolabella eñ in Syria eſt,& vt tu diuina tua mẽte ꝓſpexi-

Falleris Caſſi.

Tarſenſes. Laodiceni.

Claſſis Dolabellę.

Deſperare rempub. Rhodii amentes.

ſti,& prędicaſti,dum iſti veniēt,Caſſius eum opprimet.Excluſus enim ab Antiochia Dola-
bella,& in oppugnādo male acceptus,nulla alia cōfiſus vrbe,Laodiceā q̄ eſt in Syria ad ma re ſe cōtulit:ibi ſpero celeriter eū pœnas daturū.Nā neq; quo refugiat habet, neq; diutius — Laodicea.
ibi poterit tātū exercitū Caſſii ſuſtinere.Spero etiā confectū eſſe iā,& oppreſſum Dolabellā.
Quare nō puto Panſam,& Hirciū in cōſulatu ꝓperaturos in ꝓuincias exire,ſed Romę actu
ros cōſulatū.Itaq; ſi ab his ꝑtieris,vt interea nobis ꝓcurationē Aſię dent,ſpero te poſſe im
ꝑtrare.Pręterea mihi ꝓmiſerūt Panſa,& Hircius corā,& abſenti mihi ſcripſerūt: Verrioq;
noſtro Pāſa affirmauit ſe daturū oꝑrā, ne in ſuo cōſulatu mihi ſuccedat.Ego porro nō me
diuſfidius cupiditate ꝓuincię ꝓduci lōgius ſpatiū mihi volo:nā mihi fuit iſta ꝓuincia ple-
na laboris,ꝑiculi,detrimēti:q̄ ego ne fruſtra ſubierim, neve prius,q̄ reliq̄s meę diligētię cō
ſequar,decedere cogar,valde laboro.Nā ſi potuiſſem,quā exegerā,ꝑcuniā vniuerſam mitte
re,poſtularē vt mihi ſuccederet.Nūc qđ Caſſio dedi,qđ Trebonii morte amiſimus,qđ etiā
crudelitate Dolabellę,aut ꝑfidia eorū,q mihi fidē,reiq; publicę nō pſtiterūt,id cōſeq,& refi-
cere volo.Qđ aliter nō poteſt fieri,niſi ſpatiū habuero:id vt ꝑ te cōſequar,velim, vt ſolet,
tibi curę ſit.Ego me de rep.ita puto eſſe meritū,vt nō ꝓuincię iſtius beneficiū expectare de
beam,ſed tantū quātū Caſſius,& Bruti,nō ſolū illius facti,ꝑiculiq; ſocietate,ſed etiā hui⁹
tēporis ſtudio,& virtute.Primus eñ ego leges Antonianas fregi,primus equitatū Dolabel
lę ad rēp.traduxi,Caſſioq; tradidi,primus delectus habui ꝓ ſalute omniū cōtra cōiurationē
ſceleratiſſimā.Solus Caſſio,& reip.Syriā,exercituſq;,q ibi erāt,cōiūxi.Nā niſi ego tantā ꝑe-
cuniā,tātaq; pſidia,& tā celeriter Caſſio dediſſem,ne auſus qdē eſſet ire in Syriā,& nūc non
minora ꝑicula reip.a Dolabella inſtarēt,q̄ ab Antonio.Atq; hęc oīa is feci,q & ſodalis , &
familiariſſimus Dolabellę erā,cōiūctiſſimus ſanguine Antoniis,ꝓuinciā quoq; illorū benefi-
cio habebā,ſed πατρίδα ἐμὴν μᾶλλον φιλῶ.omnib⁹ meis bellū primus indixi.Hęc etſi adhuc
nō magnoꝑre mihi tuliſſe fructū animaduerto,tamē nō deſpero,nec defatigabor ꝑmanere,
nō ſolū in ſtudio libertatis,ſed etiā in labore,& ꝑiculis.Attamē ſi etiā aliqua gloria iuſta,
& merita ꝓuocabimur Senatus,& optimi cuiuſq; officiis,maiore cū auctoritate apud cęte
ros erimus,& eo plus ꝓdeſſe reip.poterimus.Filium tuū ad Brutū cū veni,videre non po-
tui,ideo ꝙ iā in hyberna cū equitibus erat ꝓfectus:ſed mediuſfidius ea eſſe eum opinione,
& tua,& ipſius,& in primis mea cauſa gaudeo.Fratris.n.loco mihi eſt,q ex te natus, teq; di
gnus eſt.Vale.Data.iiii.Calen.Iunii.Pergæ. — Data.

P.LENTVLVS.P.F.PROQVAESTOR.P.R.CON.PRAE.TR.PL.SENA.P.Q.R. S.D.

SI valetis,liberiq;.V.V.B.E.E.V.Scelere Dolabellę oppreſſa Aſia ,in pro-
ximam prouinciam Macedoniā,pręſidiaq; reip.quę M.Brutus V.C.tene-
bat,me cōtuli,& id egi,vt per quos celerrime poſſet,Aſia ꝓuincia, vectiga-
liaq; in veſtrā poteſtatē redigerent.Qđ cū ꝑtimuiſſet Dolabella , vaſtata
ꝓuincia,correptis vectigalib⁹,pcipue ciuibus Romanis oībus crudeliſſime
denudatis,ac diuenditis,celeriuſq; Aſia exceſſiſſet,q̄ eo pſidium adduci po
tuiſſet,diutius morari,aut expectare pręſidiū non neceſſe habui,& q̄primū ad meū officiū
reuertēdū mihi eſſe exiſtimaui,vt re aliqua vectigalia exigerē,& quā depoſui ꝑcuniā, colli
gerē:quicq̄d ex ea correptū eſſet,aut quorū id culpa accidiſſet,cognoſcerē q̄primū,& vos de
omni re facerē certiores.Interim cū per inſulas in Aſiā nauigāti mihi nunciatū eſſet,claſſem
Dolabellę in Lycia eſſe,Rhodioſq; naueis cōplureis inſtructas,& paratas in aqua habere, cū
his nauibus,quas aut mecū adduxerā,aut cōparauerat Patiſcus Proquæſtor,hō mihi cū fa — Patiſcus.
miliaritate,tū etiā ſenſibus in rep.coniūctiſſimus,Rhodū reuerti cōfiſus auctoritate veſtra
ſenatuſq; conſulto,quo hoſtem Dolabellā iudicaratis,fœdere quoq;,qđ cū his M.Marcello
Seruio Sulpitio renouatū erat,quo iurauerāt Rhodii eoſdē hoſteis ſe habituros,quos.S.P.
Q.R.Quę res nos vehemēter feſellit.Tantū.n.abfuit,vt illorū pſidio noſtrā firmarem⁹ claſ — Tātum vt.
ſem,vt etiā a Rhodiis vrbe,portu,ſtatione,q̄ extra vrbē eſt , cōmeatu,aqua deniq;,ꝓhiberē
tur noſtri milites,nos vix ipſi ſingulis cū nauigiolis reciꝑremur.Quam indignitatem,dimi
nutionemq; maieſtatis nō ſolum iuris noſtri,ſed etiam imꝑii,populiq; Romani,idcirco tu
limus,ꝙ interceptis literis cognoram⁹ Dolabellam ſi deſꝑaſſet de Syria,Aegyptoq;,quod
neceſſe erat fieri , in naueis cum omnibus ſuis latronibus,atq; omni ꝑcunia conſcende-
re eſſe paratum , Italiamq; ꝑtere . Idcirco etiam naueis onerarias , quarum minor nulla
erat duum millium amphorarū,contractas in Lycia a claſſe eius obſideri.Huius rei timore — Amphorę.

Patres conſcripti ꝑcitus,iniurias ꝑpeti,& cum contumelia etiam noſtra omnia prius ex-
ꝑiri malui.Itaq; ad illorum voluntatē introductus in vrbem,& in ſenatum eorum, q̄dili-
gentiſſime potui cauſam reip.egi,ꝑiculūq; omne,q̄d inſtaret,ſi ille latro cū omnibus ſuis
Rhodiorū prauitas.
naueis conſcendiſſet,expoſui.Rhodios autē tāta importunitate animaduerti,vt omneis fir-
miores putarent,q̄ bonos:vt hāc cōcordiā,& cōſpirationē omnium ordinū ad defendēdam
libertatem,ꝓpenſe nō crederent eſſe factā:vt patientiā ſenatus,& optimi cuiuſq; manere eti-
am nunc confiderēt,nec potuiſſe audere queq̄ Dolabellam hoſtem iudicare:vt deniq; oīa
quę improbi fingebant,magis vera exiſtimarent,q̄ quę vere facta erant,& a nobis docebant.
Qua mēte etiam ante noſtrū aduentum,poſt Trebonii indigniſſimā cędē,cęteraq; tot,tamq;
nefaria facinora,binę profectę erant ad Dolabellam legationes eorum,& quidem nouo exem
plo,contra leges ipſorū,ꝓhibentibus iis,qui tum magiſtratus gerebāt.Hęc ſiue timore , vt
dictitant,de agris quos in cōtinenti habent,ſiue furore,ſiue patientia paucorū,qui & antea
pari contumelia viros clariſſimos affecerant , & nunc maximos magiſtratus,gerentes, nul
lo exemplo,neq; veſtra ex parte,neq; noſtro pręſentiū,neq; immin̄eti Italię,vrbiſq; noſtrę pi
culo,ſi ille parricida cū ſuis latronib⁹,nauibus ex Aſia,Syriaq; expulſus Italiā ꝑtiſſet,mede
ri,cū facile poſſent,voluerunt.Nonnullis etiam ipſi magiſtratus veniebant in ſuſpitionem,
detinuiſſe nos,& demoratos eſſe dum claſſis Dolabellę certior fieret de aduētu noſtro.Quā
ſuſpitionem cōſecutę res aliquot auxerunt,maxime ꝙ ſubito ex Lycia Sex.Marius,& C. Ti
tius legati Dolabellę a claſſe diſceſſerunt,nauiq; longa ꝓfugerunt,onerariis relictis,in q̄bus
colligendis non minimū temporis,laboriſq; cōſumpſerunt.Itaq; cū a Rhodo cū iis,quas ha
bueramus,nauibus in Lyciā veniſſemus,naueis onerarias recepimus,dominiſq; reſtituimus:
ideq;,q̄d maxime verebamur,ne poſſet Dolabella cū ſuis latronibus in Italiā venire, timere
deſiimus:claſſem fugientem ꝓſecuti ſumus vſq; in Sydā,quę extrema regio eſt ꝓuincię meę.
Ibi cognoui partē nauiū Dolabellę diffugiſſe,reliquas Syriā ꝑtiiſſe.Quibus diſiectis,cū ſci-
rem C.Caſſii ſingularis ciuis,& ducis claſſem maximam fore pręſto,in Syriam ad meū offi
cium reuerti,daboq; oꝑam,vt meum ſtudium,diligentiā vobis P.C.reiq; pub.pręſtē, ꝑcu-
niamq; q̄maximam potero,& q̄celerrime cogā,omnibuſq; rationibus ad vos mittā.Si ꝑ-
currero prouinciā,& cognouero qui vobis & reip.fidem pręſtiterunt in cōſeruanda ꝑcunia
a me depoſita,q̄q; ſcelere vltro deferētes ꝑcuniā publ.hoc munere ſocietatē facinorꝫ cū Do
labella inierunt,faciam vos certiores.De quibus,ſi vobis videbitur,ſi vt meriti ſunt graui-
ter conſtitueritis,noſq; veſtra auctoritate firmaueritis,facilius & reliqua exigere vectigalia
& exacta ſeruare poterimus.Interea quo cōmodius vectigalia tueri, prouinciāq; ab iniuria
defendere poſſim,ꝓſidiū neceſſariū volūtariūq; cōparaui.His literis ſcriptis,milites circiter
xxx.quos Dolabella ex Aſia cōſcripſerat,e Syria fugientes in Pamphyliā venerunt.hi nūcia
uerunt Dolabellā Antiochiā,quę in Syria eſt,veniſſe:non receptū,conatū eſſe aliquoties vi
introire,repulſum ſemꝑ eſſe,cū magno ſuo detrimēto.Itaq; centū circiter amiſſis, ęgriſq; re
lictis,noctu Antiochia ꝓfugiſſe Laodiceā verſus.Ea nocte oēis fere Aſiaticos milites ab eo
diſceſſiſſe,ex his ad octingentos Antiochiā rediiſſe,& ſe iis tradidiſſe,q̄ a Caſſio relicti vrbi
illi ꝑ̄erāt.Cęteros ꝑ Amanū in Ciliciā deſcēdiſſe,quo ex numero,ſe quoq; eſſe dicebāt.Caſſiū
autē cū ſuis oībus copiis nūciatū eſſe quatridui iter a Laodicea abfuiſſe tū,cum Dolabella eo
Opinione celerius.
tenderet.Quāobrē opinione celerius cōfido ſceleratiſſimū latronē pœnas daturum . Quar-
to nonas Iunias.Pergę.

C.TREBONIVS.M.T.C.S.P.D.

Ciceroiunior.

SI vales bene eſt,ego q̄dē valeo.Athenas veni ad.xi.Cal.Iunii,atq; ibi q̄d ma
xime optabā,vidi filiū tuū deditū optimis ſtudiis,ſummaq; modeſtię fama.
Qua ex re quātā voluptatē ceꝑim,ſcire potes etiā me tacēte. Nō.n.neſcis
Veterrim⁹
quāti te faciā,& q̄ ꝓ nr̄o veterrimo,veriſſimoq; amore oīb⁹ tuis ēt minimis
Auribus dare.
cōmodis nō mō tāto bono gaudeā.Noli putare mi Cicero me hoc aurib⁹
tuis dare: nihil adoleſcēte tuo,atq; adeo nr̄o(nihil em̄ mihi a te pōt eē ſe-
iūctū)aut amabili⁹ oīb⁹ iis,q̄ Athenis ſunt,eſt:aut ſtudioſi⁹ earū artiū,quas tu maxīe amas,
Gratulor.
hoc eſt,optimarū.Itaq; tibi,q̄d vere facere poſſū,libēter quoq; gratulor,nec min⁹ ēt nobis,ꝙ
eū,quē neceſſe erat diligere qualiſcūq; eēt,talē habem⁹,vt libēter quoq; diligam⁹.Qui cū mi
hi ī ſermōe inieciſſet ſe velle Aſiā viſere,nō mō īuitat⁹,ſed etiā rogat⁹ eſt a me,vt id potiſſi
Pręſtaturi.
mū nobis obtinētibus ꝓuinciā faceret.Cui nos & charitate & amore tuū officiū ꝓ̄ſtaturos
Cratippus.
non debes dubitare.Illud quoq; erit nobis curæ,vt Cratippus vna cū eo ſit,ne putes in Aſia

feriatū illū ab iis ſtudiis,in quę tua cohortatione incitatur,futurū.Nā illū paratū vt video & ingreſſum pleno gradu,cohortari nõ intermittemus,quo in dies longius diſcēdo, exercē doq; ſe ꝓcedat.Vos qd egeritis in rep.cū has literas dabā,nõ ſciebā.Audiebā quędā turbulēta,quæ ſcilicet cupio eſſe falſa,vt aliquādo otioſa libertate fruamur,qđ vel minime adhuc mihi contigit.Ego tamē nactus in nauigatione noſtra puſillū laxamēti,concinnaui tibi munuſculum ex inſtituto meo,& dictū cū magno noſtro honore,a te dictū cõcluſi,& tibi infra ſubſcripſi.In quibus verſiculis ſi tibi qbuſdam verbis ἀσχημονέστερος videbor,turpitudo ꝑſonę eius,in quā liberius inuehimur,nos vindicabit.Ignoſces etiā iracūdię noſtrę,quę iuſta eſt in eiuſmodi & homines & ciueis.Deinde qd magis hoc Lucilio licuerit aſſumere libertatis,q̄ nobis:cū etiā ſi odio par fuerit in eos quos lęſit,tamē certe nõ magis dignos habuerit,in quos tanta libertate verborū incurreret.Tu,ſicut mihi pollicitus es,adiunges me q̄primū ad tuos ſermones.Nāq; illud nõ dubito,quin,ſi qd de interitu Cęſaris ſcribas, non patiaris me minimā partē,& rei,& amoris tui ferre.Vale,& matrē,meoſq; tibi commēdatos habe.VIII.Calen.Iunias.Athenis.

Feriatus.
Lucilii libertas.
Incurro.

M.T.C.CORNIFICIO COLLEGAE.S.

GRata mihi eſt vehemēter memoria noſtri tua,quā ſignificaſti literis:quam vt cõſerues,nõ ꝙ de tua cõſtātia dubitē,ſed qa mos eſt ita rogādi,rogo.Ex Syria nobis tumultuoſiora quędā nūciata ſunt:q̄ quia tibi ſunt ꝓpiora, q̄ nobis,tua me cauſa magis mouent,q̄ mea.Romę ſummū otiū eſt,ſed ita,vt malis ſalubre aliqđ,& honeſtū negotiū:qđ ſꝑo fore,qa video id curę eſſe Cęſari.Me ſcito dū tu abſis,quaſi occaſionē quādam,& licētiā nactū ſcribere audacius:& cętera qdē fortaſſe,q̄ etiā tu concederes,ſed ꝓxime ſcripſi de optimo genere dicēdi:in quo ſępe ſuſpicatus ſum te a iudicio noſtro,ſic ſcilicet,vt doctū hominē a nõ indocto, paululū diſſidere.Huic tu libro maxime velim ex animo,ſi minus gratię cauſa ſuffragere.Dicā tuis,vt eū,ſi velint,deſcribāt,ad teq; mittāt.Puto em̄ etiā ſi rē minus ꝓbabis , tñ in iſta ſollicitudine qcqd a me ꝑfectū ſit,iucūdū tibi fore.Qꝫ mihi exiſtimationē tuā,dignitatē ꝙ cõmendas,facis tu quidē omniū more:ſed velim ſic exiſtimes, me,cū amori,quē inter nos mutuū eſſe intelligā,plurimū tribuā,tū de ſummo ingenio,& de optimis tuis ſtudiis, & de ſpe ampliſſimę dignitatis ita iudicare,vt neminē tibi anteponā,cõparē paucos. Vale.

Liber de optimo genere dicendi.
Exiſtimatio tua.
Cornificii prętantia.

CICERO CORNIFICIO COLLEGAE.S.D.

QVod extremū fuit in ea epiſtola,quā a te ꝓxime accepi,ad id primū reſpondebo.Animaduerti em̄ hoc vos magnos oratores facere nõnunq̄.Epiſtolas requiris meas: ego autē nūq̄ cū mihi denūciatū eſſet a tuis ire aliquē,nõ dedi.Qđ mihi videor ex tuis literis intelligere,te nihil cõmiſſurū eſſe temere, nec ante,q̄ ſciſſes,quo iſte neſcio q Cæcilius Baſſus erūꝑeret, qcq̄ certi conſtituturū:id ego & ſꝑarā prudētia tua fretus,& vt cõſiderē, fecerunt tuę grauiſſimę literę.Idq; vt facias q̄ſæpiſſime,vt & qd tu agas,& quid agat̄ ſcire poſſim,& etiā qd acturus ſis,valde te rogo . Etſi ꝑiniquo patiebar animo te a me digredi,tñ eo tempore me cõſolabar,ꝙ & in ſummū etiā otiū te ire arbitrabar,& impēdētibus magnis negotiis diſcedere.Vtrūq; cõtra accidit.Iſtic em̄ bellū eſt exortū,hic pax conſecuta,ſed eiuſmodi pax,in qua ſi adeſſes,multa te nõ delectarent.ea tamen,quę ne ipſum Cęſarem quidem delectant.BELLORVM enim ciuilium hi ſemꝑ exitus ſunt,vt non ea ſolum fiant , quæ velit victor,ſed etiam,vt iis mos gerendus ſit,quibus adiutoribus parta ſit victoria. Equidem ſic iam obdurui,vt ludis Cęſaris noſtri ęquiſſimo animo viderem T.Plācum, audirem Laberii, & Publii poemata.Nihil mihi tam deeſſe ſcito,q̄ quicum hęc familiariter,docteq; rideam.Is tu eris,ſi q̄primū veneris.Qđ vt facias,non mea ſolū,ſed etiā tua intereſſe arbitror. Vale.

Oratorum mos.
Pati.
Bellorū ciuiliū exit9.

M.T.C.CORNIFICIO.S.

LIbentiſſime legi tuas literas:in qbus iucūdiſſimū mihi fuit,ꝙ cognoui meas tibi redditas eſſe.Nõ em̄ dubitabā,quin eas lubēter lecturus eſſes, verebar ne redderent̄.Bellū qđ eſt in Syria,Syriāq; ꝓuinciā tibi tributam eſſe a Cęſare,ex tuis literis cognoui:eādē rē tibi volo bñ,& feliciter euenire. Qđ ita fore cõfido,fretus & induſtria,& prudētia tua.Sed de Parthici belli ſuſpitiõe qđ ſcribis,ſane me cõmouit.Quātū copiarū haberes,cū ipſe cõiectu

Verebar ne red.

ra cõſequi poterã,tũ ex tuis literis cognoui.Itaq; opto ne ſe illa gens moueat hoc tempore, dum ad te legiones eę pducant,quas audio duci.Qꝫ ſi pares copias ad cõfligendũ nõ habebis,nõ te fugiet vti cõſilio M.Bibuli,q̃ ſe oppido munitiſſimo,& copioſiſſimo tãdiu tenuit q̃diu in puincia Parthi fuerũt.Sed hoc melius ex re,& ex tẽpore cõſtitues.Mihi quidẽ vſq; curę erit q̃d agas,dũ,q̃cq̃d egeris , ſciero.Literas ad te nũq̃ habui cui darẽ,quin dederim.A te,vt idem facias,peto:in primiſq;,vt ita ad tuos ſcribas,vt me tuum ſciant eſſe. Vale.

M.C.CORNIFICIO COLLEGAE.S.

GRatę mihi tuæ literæ,niſi ꝙ Sinueſſanũ diuerſoriolũ contẽpſiſti. Quã q̃dẽ contumeliã villa puſilla iniquo animo ferret,niſi in Cumano, & Põpeiano reddideris πάντα περὶ πάντων. Sic igitur facies, meq; amabis,& ſcripto aliquo laceſſes.Ego enĩ reſpõdere facilius poſſum,q̃ puocare.Qꝫ ſi vt es,ceſſabis,laceſſam,nec tua ignauia etiam inertiam afferet.Plura otioſus.Hęc cũ eſſem in ſenatu,exaraui. Vale.

M.C.CORNIFICIO.S.D.

Cõmend. CAius Anitius familiaris meus,vir omnibus rebus ornatus,negotiorũ ſuoꝝ cauſa legatus eſt in Aphricã legatione libera:eũ velim rebus omnibus adiues,operãq; des,vt q̃cõmodiſſime ſua negotia cõficiat.In primiſq; quod ei chariſſimũ eſt,dignitatẽ eius tibi cõmẽdo.Idq; a te peto,q̃d ipſe in puincia facere ſum ſolitus nõ rogatus,vt oĩbus ſenatoribus lictores darem,ꝙ idem acceperã,& id cognouerã a ſummis viris factitatũ.Hoc igit̃ mi Cornifici, facies: cęteriſq; rebus omnibus eius dignitati,reiq;,ſi me amas,conſules:id erit mihi gratiſſimum.Da operam vt valeas.

M.T.C.S.D.P.CORNIFICIO.

NOs hic cum homine gladiatore omniũ nequiſſimo collega noſtro Antonio bellũ gerimus,ſed nõ pari cõditione,cõtra arma verbis.At etiã de te cõcionatur,nec impune,nã ſentiet quos laceſſierit.Ego autẽ acta ad te oĩa arbitror pſcribi ab aliis: a me futura debes cognoſcere,quorũ q̃dẽ nõ eſt difficilis cõiectura.Oppreſſa oĩa ſunt,nec habẽt ducẽ boni, noſtriq; τυραννοκτόνοι
Tyrannici dę. Lõge gẽtiũ. longe gentiũ abſunt.Panſa & ſentit bene,& loquit̃ fortiter.Hircius noſter, tardiꝰ cõualeſcit.Quid futurũ ſit,plane neſcio.Spes tamẽ eſt vna,aliq̃n populũ Ro. maiorũ
Maiorum ſimilis. ſimilẽ fore.Ego certe reip.nõ deero,& quicquid acciderit,a quo mea culpa abſit,animo forti feram.Illud pfecto quoad potero, tuã famã,& dignitatẽ tuebor. Ad.XIII.Cal.Ian.Senatus frequens mihi eſt aſſenſus,cũ de cæteris rebus magnis,& neceſſariis,tũ de puinciis ab iis, q̃ obtinerẽt,retinẽdis,neq; cuiq̃ tradẽdis,niſi q̃ ex ſenatuſcõſulto ſucceſſiſſet.Hoc ego cũ reip. cauſa cẽſui,tũ mehercule in primis retinẽdę dignitatis tuæ.Quãobrẽ te amoris noſtri cauſa rogo,reip.cauſa hortor,vt ne cui q̃cq̃ iuris in tua puincia eſſe patiare: atq; vt oĩa referas ad dignitatẽ,qua nihil poteſt eſſe pſtantius.Vere tecũ agã,vt neceſſitudo noſtra poſtulat.In Sempronio,ſi meis literis obtẽperaſſes,maximã ab omnibus laudẽ adeptus eſſes.Sed illud & præteriit,& leuius eſt.Hæc magna res eſt.Fac vt puinciã retineas in poteſtate reip. Plura ſcripſiſſem,niſi tui feſtinarẽt.Itaq; Cherippo noſtro me velim excuſes. Vale.

M.T.C.P.CORNIFICIO.S.D.

OMnem conditionẽ imperii tui,ſtatumq; prouincię mihi demonſtrauit Tratorius.O multa intolerabilia locis omnibus.Sed quo tua maior dignitas, eo quę tibi acciderunt minus ferẽda.Neq; enĩ quę tu propter magnitudinem,& animi,& ingenii moderate fers,a te non vlciſcenda ſunt , etiam ſi non ſint dolenda.Sed hęc poſterius.Rerum vrbanarum acta tibi mitti cer
Octauianꝰ. to ſcio:quod ni ita putarem,ipſe perſcriberem,in primiſq; Cęſaris Octauiani conatum,de quo multitudini fictum ab Antonio crimen videtur,vt in pecuniam adoleſcentis impetum faceret.Prudentes autem & boni viri,& credũt factum,& probant.Quid q̃ris?magna ſpes eſt in eo:nihil eſt quod non exiſtimetur laudis,& glorię cauſa facturus.An
Interfecto res ſuos. tonius autem noſter familiaris,tanto ſe odio eſſe intelligit,vt cum interfectores ſuos domi comprehenderit,rem proferre non audeat.Ad.VII.Idus Octobris Brunduſium venerat, p fectus obuiã legionibꝰ Macedonicis.iiii.quas ſibi conciliare pecunia cogitabat,eaſq; ad vrbẽ adducere,& in ceruicibus noſtris collocare.Habes formam reip.ſi in caſtris poteſt eſſe reſp.

In qua tuam vicem ſæpe doleo,ꝙ nullam partem ꝑ ętatem ſanę & ſalue reip. guſtare potui
ſti. Atq; antehac quidem ſperare ſaltem licebat,nũc etiã illud ereptum eſt.Quę em̃ ſpes eſt,
cum in concione dicere auſus ſit Antonius,Canutium apud eos ſibi locum quęrere,quibus
ſe ſaluo locus in ciuitate eſſe non poſſet?Equidẽ,& hæc,& omnia quæ homini accidere poſ
ſunt,ſic fero,vt philoſophię habeam magnam gratiam,quę nõ modo me a ſollicitudine ab
ducit,ſed etiam contra omneis fortunæ impetus armat:tibiq; idem cenſeo faciundum,nec a
quo culpa abſit,quicq̃ in malis numerandũ.Sed hæc tu melius. Tratorium noſtrum cũ ſem
per probaſſem,tum maxime in tuis rebus ſummam eius fidem, diligentiam,prudẽtiamq; co
gnoui.Da operam vt valeas,hoc mihi gratius facere nihil potes.

Philoſophię bona

M.T.C.S.D. CORNIFICIO.

EGo nullum locum prætermitto,nec enim debeo,non modo laudãdi tui,ſed
ne ornandi quidem.Sed mea ſtudia erga te,& officia malo tibi ex tuoꝝ lite-
ris,q̃ ex meis eſſe nota.Te tñ hortor,vt omni cura in rempub.incũbas. Hoc
eſt animi,hoc eſt ingenii tui,hoc eius ſpei,quã habere debes amplificãdæ di
gnitatis tuę.Sed hac de re alias ad te pluribꝰ.cũ enim hæc ſcribebam,in ex-
pectatione erant omnia: nõdum legati redierant,quos ſenatus nõ ad pacem
deprecandam,ſed ad bellum denunciandum miſerat,niſi legatorum nũcio paruiſſet. Ego ta
men,vt primũ occaſio data eſt,meo priſtino more rempu.defendi,me principem ſenatui po-
puloq; Ro.profeſſus ſum,nec poſtea q̃ ſuſcepi cauſam libertatis,minimum tẽpus amiſi tuen
dæ ſalutis,libertatiſq; communis. Sed hæc quoq; te ex aliis malo. T.Pinariũ familiariſſi-
mum meum,tanto tibi ſtudio commendo,vt maiore non poſſim. Cui cum propter omneis
virtutes,tum etiam propter ſtudia cõmunia ſum amiciſſimus.Is procurat rationes,negotia
q; Dionyſii noſtri,quẽ & tu multum amas,& ego omnium plurimum. Ea tibi ego nõ debeo
commendare,ſed commendo tamen. Facies igitur, vt ex Pinarii gratiſſimi hominis literis
tuum,& erga illum,& erga Dionyſium ſtudium perſpiciamus. Vale.

Incumbo. *Nec minimum.* *Commẽdatio.*

M.T.C.S.P.D.CORNIFICIO.

LIberalibꝰ literas accepi tuas,quas mihi Cornificiꝰ altero viceſimo die,vt di
cebat,reddidit.Eo die nõ fuit ſenatus,neq; poſtero.Quinquatribus frequen
ti ſenatu cauſam tuã egi nõ inuita Minerua. Etem̃ eo ipſo die ſenatꝰ decre
uit,vt Minerua nr̃a,cuſtos Vrbis,quã turbo deiecerat,reſtitueret.Pãſa tu-
as literas recitauit. Magna ſenatꝰ approbatio cõſecuta eſt cũ ſummo gau-
dio,& offenſione Minotauri,ideſt clauis,& tauri:factũ de te ſenatuſcon.ho
norificũ.Poſtulabat aũt,vt etiã illi notarent,ſed Pãſa clementior.Ego mi Cornifici quo die
primũ in ſpem libertatis ingreſſus ſum,& cũctãtibꝰ cęteris ad.xiii.Cal.Ianu.fundamẽta reip.
ieci,eo ipſo die prouidi multũ,atq; habui rationẽ dignitatis tuę.Mihi em̃ eſt aſſenſus ſena-
tus de obtinẽdis prouinciis.Nec vero poſtea deſtiti labefactare eũ,qui ſũma cũ tua iniuria,
cõtumeliaq; reip.ꝓuinciã abſens obtinebat.Itaq; crebras,vel potius quotidianas cõpellatiões
meas nõ tulit,ſeq; in vrbẽ recepit inuitus,neq; ſolũ ſpe,ſed certa re iã,& poſſeſſiõe deturba-
tus eſt.Meo iuſtiſſimo,honeſtiſſimoq; conuitio te tuã dignitatẽ ſumma tua virtute tenuiſ-
ſe,ꝓuincięq; honoribꝰ ampliſſimis affectũ vehemẽter gaudeo.Q; te mihi de Sẽpronio pur-
gas,accipio excuſationẽ:fuit em̃ illud qđdã grecũ tẽpus ſeruitutis. Ego tuoꝝ conſilioꝝ au-
ctor,dignitatiſq; fautor,iratus tẽporibus,in Gręciã deſperata libertate rapiebar, cũ me Ete-
ſię,quaſi boni ciues,relinquẽtẽ remp.proſequi noluerũt,auſterq; aduerſus maximo flatu me
ad tribuleis tuos Rhegyũ retulit,atq; inde vẽtis,remiſq; in patriã omni feſtinatione ꝓpera-
ui,poſtridieq; in ſũma reliquoꝝ ſeruitute liber vnus fui.Sic ſum in Antoniũ inuectus,vt il-
le nõ ferret,omnẽq; ſuũ vinolẽtũ furorẽ in me vnũ effunderet,meq; cũ elicere vellet ad cæ-
dis cãm,tũ tẽtare inſidiis.quẽ ego ructãtẽ,& nauſeantẽ confeci in Cęſaris Octauiani plagas.
Puer.n.egregius ꝑſidiũ ſibi primũ,& nobis,deinde ſummę reip.cõparauit:q niſi fuiſſet,Anto
nii reditus a Brũduſio,peſtis patrię fuiſſet.Quę deiceps acta ſint,ſcire te arbitror.Sed redea-
mus ad illud vnde diuertimꝰ. Accipio excuſationẽ tuã de Sẽpronio. neq; em̃ ſtatuti qđ ĩ tã
ta ꝑturbatiõe habere potuiſti.Nũc hic dies aliã vitã affert, alios mores poſtulat,vt ait Terẽ
tius.Quãobrẽ mi Quinte conſcẽde nobiſcũ,& qđẽ ad puppim.Vna nauis eſt iã bonoꝝ oĩm,
quã quidẽ nos damus operam,vt rectam teneamus,vtinã proſpero curſu.Sed quicũq; venti
erunt,ars noſtra certe nõ aberit.Quid.n.ꝑſtare aliud virtus põt?Tu fac vt aĩo magno ſis,&

Liberalia. *Altero viceſimo.* *Minerua.* *Ieci fund.* *Eteſiæ venti.* *Tribules.* *Rhegyum.* *Octauiani laus.* *Terent.* *Nauis vna*

†Lētulum. excelſo,cogiteſqꝫ oēm dignitatē tuā cū rep.cōiunctā eſſe debere.P.†Luciū mihi meū cōmen-das,quē quibuſcūqꝫ rebꝰ potero diligēter tuebor.Hirciū quidem,& Pāſam collegas noſtros homines in conſulatu reip.ſalutareis,alieno ſane tempore amiſimus,rep.Antoniano quidem latrocinio liberata,ſed nondum omnino explicata:quā nos,ſi licebit,more noſtro tuebimur,
Defatigati. q̄q̄ admodum ſumus iam defatigati.Sed nulla laſſitudo impedire officium , & fidem debet. Verum hęc hactenus.Ab aliis te de me,q̄ a me ipſo malo cognoſcere.De te audiebamus ea, quę maxime vellemus.De Cn.Minutio,quem tu quibuſdam literis ad cælum laudibus extu liſti,rumores duriores erāt.Id quale ſit,omīnoqꝫ quid iſtic agatur,facias me velim certiorē.
Commēd. Q.Turius,qui in Aphrica negotiatus eſt,vir bonus,& honeſtꝰ,hęredes fecit ſimiles ſui Cn. Saturnium,Sex.Aufidium,Cn.Anneum,Q.Confidium,Gallū Lucium,Seruiliū Poſthumiū, C.Rubellinū.ex eoꝝ oratione intellexi gratiarū actione eos magis egere,q̄ commendatione. Tanta em̄ liberalitate ſe tua vſos prędicabant,vt iis plus a te tributum intelligerē,q̄ ego au derē te rogare,audebo tn̄.Scio.n.quantū ponderis mea cōmēdatio ſit habitura. Quare a te ꝑto,vt ad eā liberalitatem,qua ſine meis literis vſus es,q̄maximus his literis cumulus acce dat.Caput aūt eſt meę commendationis,ne patiare Erotem Turium Q.Turii libertum, vt adhuc fecit,hæreditatem Turianam auertere,cæteriſqꝫ omnibus rebus habeas eos a me cō-mendatiſſimos.Magnam ex eorum ſplendore,& obſeruantia capies voluptatem . Quod vt velis,te vehementer etiam,atqꝫ etiam rogo. Vale.

M.T.C.S.P.D.CORNIFICIO.

Commēd. SExtus Aufidius & obſeruātia,qua me colit,accedit ad ꝓximos,& ſplēdore equitis Romani nemini cedit.Eſt aūt ita temꝑatis,moderatiſqꝫ moribꝰ,vt ſūma ſeueritas,ſumma cū humanitate iungat̄.Cuius tibi negotia q̄ ſunt in Aphrica,ita cōmendo,vt maiore ſtudio, magiſve ex aīo commendare non poſſim.Pergratū mihi feceris,ſi dederis oꝑā,vt is intelligat meas apud te lr̄as maximū pōdus habuiſſe.Hoc te vehemēter mi Cornifici rogo. Vale.

M.T.C.S.P.D.CORNIFICIO.

ASſentior tibi eos,quos ſcribis Lilybęo minari,iſtic pœnas dare debuiſſe : ſed metuiſti,vt ais,ne nimis liber in vlciſcēdo viderere.Metuiſti igit̄, ne grauis ciuis,ne nimis fortis,ne minus te dignus viderere.Qꝫ ſocietatem reip.con-ſeruandę tibi mecum a patre acceptam renouas,gratum eſt:q̄ ſocietas inter nos ſemꝑ mi Cornifici manebit.Gratum etiam illud, ꝙ tuo nomine gra-tias agendas non putas.nec enim id inter nos facere debemus. Senatus ſæ-pius pro dignitate tua apꝑllaretur,ſi abſentibus conſulibus vnq̄,niſi ad rem nouam cogere tur.Itaqꝫ nec de Seſter.xx.nec de Seſter.dcc.qcq̄ agi nunc ꝑ ſenatum poteſt.Tibi autem ex ſenatuſconſulto imꝑandū,mutuumqꝫ ſumendum cenſeo.In rep.quid agat̄,credo te ex eo-rum literis cognoſcere,qui ad te acta debent ꝑſcribere.Ego ſum ſpe bona, conſilio,cura,la-bore nō deſum,omnibus inimicis reip.eſſe me acerrimum hoſtem pre me fero.Res neqꝫ nūc difficili loco mihi videtur eſſe,& fuiſſe facillima,ſi culpa a quibuſdā abfuiſſet. Vale.

M.T.C.S.P.D.CORNIFICIO.

Commēd. NOn mō te,cui oīa noſtra notiſſima ſunt,ſed neminē in Po.Ro.arbitror eſſe, cui ſit ignota ea familiaritas,q̄ mihi cū L.Lamia eſt.Etem̄ magno theatro ſpectata eſt tū,cū eſt ab A.Gabinio conſule relegatꝰ,ꝙ libere,& fortiter ſa-lutē meā defendiſſet.Nec ex eo amor inter nos natꝰ eſt,ſed ꝙ erat vetus, & magnus,propterea nullū ꝑiculū ꝓ me adire dubitauit.Ad hęc officia,vel merita potiꝰ,iucūdiſſima cōſuetudo accedit,vt nullo prorſus plus hoīe de lecter.Nō puto te iā expectare,qbus eū tibi verbis cōmēdē.Cauſam.n.tāti amoris intelligis:q̄ verba deſideret,iis me oībus vſum putato.Tātū velim exiſtimes,ſi negotia Lamię, ꝓcurato-res,liberos,familiā,qbuſcūqꝫ rebꝰ opus erit,defenderis,gratius mihi futurū, q̄ ſi ea tua libe-
Pertineo. ralitas ꝑtinuiſſet ad rē familiarē meā.Nec dubito,quin ſine mea cōmēdatiōe,qđ tuū eſt iudi ciū de hoībꝰ,ipſiꝰ Lamię cā ſtudioſe oīa facturꝰ ſis.Qꝫq̄ erat nobis dictū,te exiſtimare alicui
Purgat. ſenatuſcōſulto,qđ cōtra dignitatē tuā fieret,ſcribēdo Lamiā affuiſſe,q oīno cōſulibꝰ illis nū q̄ fuit ad ſcribēdū.Deinde oīa tū falſa ſenatuſcōſulta deferebant̄.Niſi forte etiā illo Sēpronia no ſenatuſcō.me cēſes affuiſſe,q ne Romę qdē fui,vt tū de eo ad te ſcripſi re recēti.Sed hæc hactenꝰ.Te mi Cornifici etiā,atqꝫ etiā rogo,vt oīa Lamię negotia,mea putes eē,cureſqꝫ vt i

telligat hãc cõmẽdationẽ maximo ſibi vſui fuiſſe. Hoc mihi gratiꝰ facere nihil potes. Cura vt valeas.

M.T.C.S.P.D.CORNIFICIO.

ITa ne pręter litigatores nemo ad te meas literas: multę iſtę quidem. Tu eñ
pꝛfeciſti, vt nemo ſine literis meis tibi ſe cõmẽdatũ putaret. Sed qs vnq̃ tuo
rũ mihi dixit eſſe cui darẽ, quin dederim: aut quid mihi iucũdius, q̃ cũ co-
rã tecũ loqui nõ poſſim, aut ſcribere ad te, aut tuas legere literas: Illud ma- Excuſat ſe
gis mihi ſolet eſſe moleſtũ, tãtis me impꝛdiri occupationibꝰ, vt ad te ſcribẽ- ꝙ non ſcri-
di meo arbitratu facultas nulla det. Nõ.n. te epiſtolis, ſed voluminibus laceſ pſerit.
ſerem, quibus qdẽ me a te ꝓuocari oportebat. Quis enim occupatus ſis, otii tñ plus habes.
Aut ſi ne tu qdẽ vacas, noli impudẽs eſſe, nec mihi moleſtiã exhibere, & a me literas crebrio
res, cũ tu mihi raras mittas, flagitare. Nã cũ antea diſtinebar maximis occupationibꝰ, ꝓpter
ea ꝙ oĩbus curis rẽp. mihi tuẽdã putabã, tũ hoc tẽpore multo diſtineor vehemẽtiꝰ. Vt enim
grauiꝰ ęgrotãt ii, qui cũ leuati morbo vident, in eũ deintegro inciderũt, ſic vehemẽtius nos Recidiuũ.
laboramꝰ, qui ꝓfligato bello, ac pꝛne ſublato, renouatũ bellũ gerere conamur. Sed hæc hacte
nus. Tu tibi mi Cornifici fac vt pſuadeas, nõ eſſe me tã imbecillo aĩo, ne dicã inhumano, vt
a te vinci poſſim, aut officiis, aut amore. Nõ dubitabã equidẽ: verũtamẽ multo mihi notio-
rẽ amorẽ tuũ effecit Cherippus. O hoĩem ſemꝑ illum qdẽ mihi aptũ, nũc vero etiam ſuauẽ. Cherippi
Vultus mehercule tuos mihi expſſit omneis, nõ ſolũ aĩum, ac verba ꝑtulit. Itaq; noli vereri laus.
ne tibi ſuccẽſuerim, ꝙ eodẽ exẽplo ad me, quo ad cęteros. Requiſiui eqdẽ ꝓprias ad me vnũ
a te literas, ſed neq; vehemẽter, & amãter. De ſũptu, quẽ te ĩ rẽ militarẽ facere, & feciſſe dicis,
nihil ſane poſſum tibi opitulari, ꝓpterea ꝙ & orbus ſenatus cõſulibꝰ amiſſis, & incredibiles
anguſtię pꝛcunię publicę, q̃ cõquirit vndiq;, vt optime meritis militibꝰ ꝓmiſſa ſoluant. Qđ q
dẽ fieri ſine tributo poſſe nõ arbitror. De Accio Dionyſio nihil puto eſſe, qm̃ mihi nihil di
xit Tratoriꝰ. De Publio Luceio nihil tibi cõcedo, quo ſtudioſior eius ſis, q̃ ego ſim. Eſt eñ Luceius.
nobis neceſſarius. Sed a magiſtris cũ contenderẽ de proferendo die, ꝓbauerũt mihi ſeſe, quo
minus id facerent, & compromiſſo, & iureiurando impꝛdiri. Quare veniendum arbitror Lu
ceio. q̃q̃ ſi meis literis obtempꝛrauerit, cũ tu hęc leges, illũ Romę eſſe oportebit. Cæteris de
rebus, maximeq; de pꝛcunia, cũ Panſæ mortem ignorares, ſcripſiſti q̃ pꝛr nos ab eo cõſequi te
poſſe arbitrarere. q̃ te non fefelliſſent, ſi viueret: nam te diligebat. poſt mortem aũt eius quid
fieri poſſet, non videbamus. De Venuleio, Latino, Horatio, valde laudo. Illud non nimium
probo, qđ ſcribis, quo illi animo ęquiore ferrẽt, te tuis etiã legatis lictores ademiſſe. Honore
enim cũ ignominia dignis nõ erant cõparãdi: eoſq; ex ſenatuſcõſulto, ſi nõ decedũt, cogẽdos
vt decedant, exiſtimo. Hæc fere ad eas literas, quas eodem exemplo binas accepi. De reliquo, Exemplũ.
velim tibi pꝛrſuadeas, nõ eſſe mihi meam dignitatem tua chariorem. Vale.

M.T.C.EPISTOLARVM FAMILIARIVM LIBER TERTIVSDECIMVS.

M.T.C.S.P.D.MEMMIO.

ETſi nõ ſatis mihi cõſtiterat, cũ aliq̃ ne animi mei moleſtia, an po-
tiꝰ libẽter te Athenis viſurus eſſem: ꝙ iiuria, quã accepiſti, dolore
me afficeret: ſapiẽtia tua, qua fers iiuriã, lętitia: tñ vidiſſe te mallẽ.
Nam qđ eſt moleſtię, nõ ſane multo leuiꝰ eſt, cũ te nõ video: qđ eſſe
potuit voluptatis, certe, ſi vidiſſem te, plus fuiſſet. Itaq; nõ dubita
bo dare opꝛrã, vt te videã, cũ id ſatis cõmode facere potero. Interea
qđ per literas & agi tecũ, & vt arbitror, cõfici põt, agã. Nũc a te il-
lud primũ rogabo, ne qd iuitꝰ mea cauſa facias, ſed id qđ mea in-
telliges, tua nullam in partẽ multum intereſſe, ita mihi des, ſi tibi,
vt id libenter facias, ante pꝛrſuaſeris. Cum Patrone Epicureo mihi Commen-
omnia communia ſunt, niſi ꝙ in philoſophia vehementer ab eo diſſentio. Sed & initio Ro- datio Pa-
mæ, cum te quoq;, & tuos omneis obſeruabat, me coluit in primis: & nuper, cum ea quæ vo tronis.
luit de ſuis commodis, & pręmiis conſecutus eſt, me habuit ſuorum defenſorum & amicoꝝ
fere principꝛm: & iam a Phædro, qui nobis, cũ pueri eſſemus, anteq̃ Philonem cognouimus,
valde, vt philoſophus, poſtea tamen vt vir bonus, & ſuauis, & officioſus ꝓbabat, traditꝰ, mi
hiq; cõmẽdatꝰ eſt. Is igit Patro, cũ ad me Romam lr̃as miſiſſet, vti te ſibi placarẽ, peterẽq; vt